

KÄO PÕHIKOOLI ERASMUSE ÕPIRÄNDED 2024-25

MARINA JA LAURA

HORVAATIA, OKTOOBER 2024

Mali Dom keskus Zagrebis
5 päeva

- haridus ja rehabilitatsiooniteenused erivajadusega lastele ja noortele
- nägemispuudega laste toetamine
- nõustamine
- erinevad AAC vahendid
- TACPAC meetod

KAIDI JA HANNABEL

IIRIMAA, JAANUAR 2024

Stewarts School Dublinis
5 päeva

- haridus mõõduka, raske ja sügava intellektipuudega õpilastele
- erinevad AAC vahendid, iiri lihtsustatud viiped
- uued meetodid ja vahendid nt digivahendid muusikatundides kasutamiseks

KATI

ROOTSI, VEEBRUAR 2025

**KommSyn abivahendikeskus
Stockholmis**
2 päeva

- erinevad AAC vahendid jm abivahendid
- nõustamine, abivahendite kohandamine, vahendamise ja hooldus
- väga lai valik digitaalsete AAC vahendeid (iOS ja Windows)

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Erasmus+
Rikastab elu, avardab silmaringi.

Osalejate tagasiside

MARINA ALLIKA (KÄO PÕHIKOOLI ÕPE TAJA)

JA

LAURA FELDBACH (KÄO PÕHIKOOLI FÜSIOTERAPEUT)

Viibisime **14-18.10.2024** töövarjudena Erasmus+ õpirände projekti raames Horvaatia pealinnas Zagrebis, **Mali domis**. Asutus on spetsialiseerunud erivajadustega laste ja noorukite abistamisele, pakkudes erinevaid rehabilitatsiooniteenuseid ning haridusprogramme. Keskuse eesmärk on toetada laste ja noorte arengut, aidates neil omandada vajalikke oskusi, et paremini igapäevaelus toime tulla. Mali domi programmides ja tegevustes osaleb umbes 100 nägemispuudega ning täiendavate arenguhäiretega last sünnist kuni 21. eluaastani. Lisaks osaleb igal aastal nende hindamise ja nõustamise programmides veel umbes 300 last. Päevakeskuses saavad põhiharidust omandada need lapsed, kelle erivajadused ei võimalda mõnes HEV koolis haridust omandada. Igale õpilasele koostab eripedagoog individuaalse õppekava, mis vaadatakse üle ja korrigeeritakse kord aastas, vajadusel sagedamini. Sarnaselt meie keskusele/koolile on lapsed jaotatud nn kodurühmadesse, kus toimub ka kogu õppetöö.

Samuti on neil olemas täiskasvanute keskus, kuhu liiguvad noored alates 21. eluaastast. Meist erinevalt on neil olemas varajase sekkumise toetamise keskus 0-3 aastastele lastele ja nende peredele ning vajadusel pakutakse nõustamist ja tugiteenuseid kodudes või lasteaedades.

Õpirände käigus tutvusime erinevate AAC vahenditega, sensoorse integratsiooni teraapia võimalustega, toimusid vestlused personaliga. Osalesime ka tunnivaatlustes, tutvusime nende hindamismeetoditega ning tutvustasime neile oma koolis ja keskusel toimuvat. Samuti saime hea ülevaate, kuidas toimub õpilase tugivõrgustiku omavaheline koostöö. Meie jaoks oli uus õppemeetod TACPAC, mis mõneti sarnaneb meil kasutuses olevate Knill ja BIM meetoditega. Seega sobiks ka meie õpilastel väga hästi ja loodame, et saame sellega tulevikus rohkem tutvuda ning võimalusel ka meie koolis praktiseerima hakata. Väga huvipakkuv oli ka ülevaade *therapeutic swimming* meetodist ning *therapeutic feeding* meeskonna tegemistest.

Kokkuvõttes oli õpiränne meie jaoks väga positiivne ja inspireeriv kogemus, pakkudes nii äratundmisrõõmu kui ka uusi vaatenurki. Meelde jääv on kindlasti ka äärmiselt soe ja lahke vastuvõtt ning kaunid kultuurielamused.

Asutuse koduleht: <http://www.malidom.hr/en>

Osalejate tagasiside

HANNABEL MÜÜR (KÄO PÕHIKOOLI ÕPETAJA)

JA

KAIDI PILL (KÄO PÕHIKOOLI ERIPEDAGOOG)

Viibisime **13.-17.01.2025** õpirändel Iirimaa Dublinis asuvas **Stewarts Schoolis**. Kool pakub haridust mõõduka, raske ja sügava intellektipuudega õpilastele. Paljudel õpilastel on lisaks motoorsed ja sensoorsed eripärad ning koolis õpivad ka autistid. Kooli eesmärk on pakkuda igale õpilasele asjakohaseid võimalusi ja kogemusi, et kõik õpilased saavutaksid oma täieliku potentsiaali ning saaksid ühiskonna väärtuslikeks ja aktiivseteks liikmeteks.

Stewarts Schooli õppekava on kohandatud vastavalt õpilaste individuaalsetele vajadustele, hõlmates laia valikut aineid, sealhulgas suhtlemine, keele- ja kirjaoskus, isiklik hügieen ja heaolu, kogukonna osaks olemine, arvutamine, käeline tegevus ja kehaline kasvatus. Igal õpilasel on individuaalne õppekava, mis on koostatud koostöös vanemate ja vajadusel erialaspetsialistidega. Koolis töötavad õpetajad viivad läbi kõiki aineid oma klassile (v.a. muusikatunnid).

Õpirände käigus tutvusime erinevate koolis kasutatavate AAC vahenditega, kõige rohkem puutusime kokku iiri lihtsustatud viibetega. Samuti osalesime tunnivaatlustes ning osalesime ka lühikoolitusel teemal "A Regulation-First Approach", mida viis läbi tegevusterapeut Elizabeth O'Connor. Muuhulgas tutvusime erinevate õppemeetoditega, mida koolis kasutatakse ning tõime kaasa uusi mõtteid ning vahendeid. Õpirände lõpuks tekkis mõlemapoolne soov edaspidiseks koostööks.

Asutuse koduleht: <http://stewartsschool.ie>

Osalejate tagasiside

KATI KIIVER (KÄO PÕHIKOOLI JA TERK ERIPEDAGOOG)

Küllastasin **13.-14.02.2025** Stockholmi abivahendikeskust **KommSyn**. Keskus kuulub Stockholmi maakonna tervishoiusüsteemi koosseisu. KommSyn tegeleb peamiselt kommunikatsiooni-, kognitsiooni- ja nägemisabivahenditega ning seal töötab 24 töötajat (nõustajad, konsultandid, tehnikud jm). Abivahendikeskus teenindab Stockholmi maakonna elanikke, lapsi ja täiskasvanuid. Nõustamine ja abivahendid on kliendi jaoks tasuta. See on ainus abivahendikeskus Stockholmi maakonnas, mis tegeleb kommunikatsiooni abivahenditega.

Keskusel on olemas lai valik erineva suuruse, funktsionaalsuse ja raskusastmega digitaalseid kommunikaatoreid, rakendusi, programme, statiive, lüliteid, aga ka muid lihtsamaid AAC vahendeid. Kõik digitaalsed kommunikaatorid töötavad kas iOS platvormil või Windowsi platvormil. Kommunikaatorid on peamiselt Tobii, Smartboxi või Jabbla tooted. Kuna rootsi keele kõnesüntees töötab ka iOS platvormil, siis on neil võimalik neid kõiki kommunikaatoreid suhtlemiseks kasutada ja seega on ka valik palju laiem kui Eestis (ka seadme hinna mõttes). Võrdluseks, et iOS platvormil töötavad seadmed ei toeta eesti keele kõnesünteesi ja seega ei saa selliseid kommunikaatoreid eesti keeles suhtlemiseks kahjuks kasutada ja valik on selle võrra meil piiratum.

KommSyn tegeleb abivahendite nõustamise, kohandamise, vahendamise ning vajadusel parandamisega. Nõustamisel on kaasas lapsevanem/eestkostja ja lapse või täiskasvanu habilitatsioonimeeskonna logopeed. Abivahendeid on võimalik ka koju proovimiseks laenutada, et selline tegevus oleks kliendi jaoks võimalikult turvaline ja tuttav. Sellisel juhul on suurem vastutus vahendi proovimisel habilitatsioonimeeskonna logopeedil. KommSyn nõustajad käivad vajadusel ka kodus, koolis, lasteaias või haiglas nõustamas. Eesmärgiks on, et lapse/täiskasvanu ümber töötavad inimesed saaksid võimalikult palju ja täpseid juhiseid kuidas abivahendit kasutada.

Asutuse koduleht: <https://www.hjalpmedelsverksamheterna.se/>